

Osallistuminen vesistö- ja kalastusmatkailuhankkeeseen

Khall 04.05.2026 § 119
48/00.01.05/2026

Valmistelija

Itä-Lapin kuntayhtymä, yhtymähallitus

11.3.2026/§ 20

Itä-Lapin ja Koillismaan alueilla tarvitaan kestävää matkailun kasvua, kasvua liiketoimintaan, uusia tuotteita ja palveluita, investointeja - elinvoimaa. Alueillamme on runsaasti alihyödynnettyjä vesistöjä, joissa on kasvupotentiaalia.

Itä- ja Pohjois-Suomen rahoitusohjelma, josta rahoitusta voi hakea, käynnistyy näillä näkymin maaliskuussa. Ohjelma tukee mm. kestävä matkailun mahdollisuuksia ja vetovoimaa ja vahvistaa alueiden huoltovarmuutta ja omavaraisuutta.

Itä-Lapin kuntayhtymä ja Naturpolis valmistelevat aiheeseen liittyvää hanketta. Suunnittelusta vastaa projektipäällikkö Anna Kantola Naturpolis Oy:stä ja hän esittelee asiaa yhtymähallituksen kokouksessa.

Kuntayhtymän johtajan muutettu esitys: Yhtymähallitus merkitsee valmistelun tilannekatsauksen tiedoksi ja päättää, että Itä-Lappi osallistuu Vesistö- ja kalastusmatkailu -hankkeeseen. Elinkeinotiimi ja johtoryhmä valmistelevat omarahoitusosuuden kustannusjaon.

Päätös: Hyväksyttiin.

14.4.2026/ § 40

Elinkeinotiimi ja johtoryhmä ovat käsitelleet hankkeen Itä-Lapin omarahoitusosuuden jakoa. Tasajako kuntien kesken on todettu sopivimmaksi kustannustenjakomalliksi.

Hankkeessa tulee olemaan kuntayhtymässä projektipäällikkö 80% työosuudella ja projektisihteeri 20 %:n työosuudella. Naturpolis Oy toimii hankkeen päätoteuttajana, muut partnerit ovat Kajaanin Ammattikorkeakoulu (KAMK), Suomussalmen kunta sekä Oulun Yliopisto.

Hankkeen toteutusaika on 3 vuotta, mahdollinen aloitus syksyllä 2026. Hankkeelle haetaan rahoitusta Itä- ja Pohjois-Suomen rahoitusohjelmasta, jonka ensimmäinen hakujakso päättyy 15.5.2026.

Hankevalmistelu on käynnissä ja alustavan laskelman mukainen kokonaisbudjetti on noin 1,3 miljoonaa. Tästä Itä-Lapin kuntayhtymän osuus on noin 303.000,-, josta avustus 242.000 € (80%) ja omarahoitus 61 000 € (20%).

Alustavan budjetin mukaisesti tasajakoiset kuntaosuudet olisivat seuraavat:

Kustannukset yhteensä						302 922 €
Hankkeen rahoitus						
	Haettava tuki	80 %	80 779 €	80 779 €	80 779 €	242 337 €
	Kunnat	20 %	20 195 €	20 195 €	20 195 €	60 584 €
Tasajako						
	Savukoski	20 %	4 039 €	4 039 €	4 039 €	12 117 €
	Posio	20 %	4 039 €	4 039 €	4 039 €	12 117 €
	Salla	20 %	4 039 €	4 039 €	4 039 €	12 117 €
	Pelkosenniemi	20 %	4 039 €	4 039 €	4 039 €	12 117 €
	Kemijärvi	20 %	4 039 €	4 039 €	4 039 €	12 117 €

Esityslistan liitteenä 1 on alustava hanke-esittely (Anna Kantolan esitys 11.3.26)

Erillinen laskutus:

Kajaanin Ammattikorkeakoulun (KAMK) toimii hankkeessa koko Itä-Lapin, Koillismaan ja Kainuun vesistö- ja kalastusmatkailukehittämisen ylimaakunnallisena yhdistäjänä, jonka tehtävänä on varmistaa, että kehittämistoimet perustuvat yhteiseen tietopohjaan, yhtenäisiin laatukriteereihin ja keskenään yhteensopiviin tuote-, osaamis- ja markkinointimalleihin. Käytännössä KAMK tekee työtä muiden partnereiden hyväksi eikä ole valmis kattamaan aiheutuneita kustannuksia omarahoitusosuudestaan. Tästä syystä KAMKille korvataan aiheutuvat kustannukset erikseen.

Yhteisten toimenpiteiden kustannukset ovat 15.000/3v. Kuntakohtainen kustannus on 1.000€/vuosi/kunta.

		2027	2028	2029	Yhteensä
Kustannukset yhteensä, KAMK					15 000 €
Tasajako					
	Savukoski	1 000 €	1 000 €	1 000 €	3 000 €
	Posio	1 000 €	1 000 €	1 000 €	3 000 €
	Salla	1 000 €	1 000 €	1 000 €	3 000 €
	Pelkosenniemi	1 000 €	1 000 €	1 000 €	3 000 €
	Kemijärvi	1 000 €	1 000 €	1 000 €	3 000 €

Kuntayhtymän johtajan esitys: Yhtymähallitus esittää jäsenkunnille osallistumista hankerahoitukseen esitetyn tasajakomallin mukaisesti. Lisäksi kunnat maksavat kuntakohtaiset kustannukset Kajaanin Ammattikorkeakoululle yllä esitetyn jaon mukaisesti.

Päätös: Yhtymähallitus esittää jäsenkunnille osallistumista hankkeeseen ja hankerahoitukseen esitetyn tasajakomallin mukaisesti. Lisäksi kunnat maksavat kuntakohtaiset kustannukset Kajaanin Ammattikorkeakoululle yllä esitetyn jaon mukaisesti.

Yhtymähallitus päätti lisäksi yksimielisesti todeta, että esitetty rahoitusmalli yhteensä 15.117 €/kunta on maksimisumma, mutta tavoitteena on edelleen neuvotella lopullinen rahoitusmalli sellaiseen muotoon, jossa Kajaanin ammattikorkeakoululle ei tarvitsisi maksaa erillistä korvausta ammattikorkeakoulun tekemästä työstä.

Projektipäällikkö Anna Kantola Naturpolis Oy:stä ja vs. kehittämiskoordinaattori Sonja Aatsinki Itä-Lapin kuntayhtymästä esittelevät asiaa kunnanhallituksen kokouksessa.

Savukoskea koskevana toimenpiteinä hankkeessa toteutetaan koskikohteiden infrastruktuurin nykytilan selvitys sekä arvioida niiden kehittämistarpeita. Hankkeessa ei voida toteuttaa vesistöjen elvytystä, kunnostusta tai ruoppausta, sillä rahoittaja ei mahdollista näitä, vaan tällaisiin investointeihin kunnat voivat hakea erillistä rahoitusta esimerkiksi IP Akke -instrumentista. Infran selvityksen lisäksi hankkeessa edistetään melontareittien viemistä OutdoorActive -reittisovellukseen, laaditaan koko Itä-Lappia tai Savukoskea koskeva vesistökartta sekä selvitetään perhokalastukseen liittyviä kehittämismahdollisuuksia. Lisäksi hankevaiheessa on tarkoitus tarkentaa, onko Savukosken kunnan alueella sellaisia vesistöjä, joihin kohdistuvilla lisäselvityksillä on erityistä tarvetta.

Vuoden 2026 talousarviossa on varattu kunnan toteuttamille hankkeille 15 000 euron omavastuuosuus ja erikseen Itä-Lapin kuntayhtymän hankkeille 9 300 euron omavastuuosuus, josta ACCESS -hankkeen osuus on vuonna 2026 1 240 € ja Geotalouden mahdollisuuksista kasvua Itä-Lappiin -hankkeen osuus on vuonna 2026 1 488 €.

Esittelijä

Vt. kunnanjohtaja Joonas Rentola

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että Savukosken kunta osallistuu Vesistö- ja kalastusmatkailu -hankkeeseen Itä-Lapin kuntayhtymän esityksen mukaisesti.

Kunnanhallitus hyväksyy hankkeen tavoitteet, joissa edistetään kestävä matkailun kasvua, vesistöihin perustuvan liiketoiminnan kehittämistä, uusien tuotteiden ja palveluiden syntymistä sekä alueen elinvoiman vahvistamista hyödyntämällä vesistöjen alihyödynnettyä potentiaalia.

Kunnanhallitus toteaa, että Savukosken kunnan omarahoitusosuus hankkeessa on enintään 12 117 euroa hankekaudella (3 vuotta) sekä lisäksi Kajaanin ammattikorkeakoulun erilliskustannuksena 3 000 euroa (1 000 euroa/vuosi), yhteensä enintään 15 117 euroa. Kunnanhallitus huomioi, että esitetty kokonaisrahoitus on enimmäismäärä ja että tavoitteena on edelleen neuvotella rahoitusmalli, jossa erillistä korvausta Kajaanin ammattikorkeakoululle ei tarvitsisi maksaa.

Kunnanhallitus toteaa, että vuoden 2026 talousarviossa on varattu määrärahaa hankkeiden omarahoitusosuuksiin, ja että hankkeen kustannukset katetaan Itä-Lapin kuntayhtymän hankkeille varatusta määrärahasta.

Lisäksi kunnanhallitus pitää tärkeänä, että hankkeessa:

- selvitetään Savukosken koskikohteiden infrastruktuurin nykytila ja kehittämistarpeet
- edistetään melontareittien digitalisointia ja saavutettavuutta (mm. OutdoorActive-alusta)
- laaditaan alueellisia vesistökarttoja matkailun ja käytön tueksi
- tunnistetaan perhokalastukseen ja muihin vesistöperusteisiin tuotteisiin liittyviä kehittämismahdollisuuksia
- tarkennetaan Savukosken alueen vesistöihin kohdistuvia jatkoselvitystarpeita

Kunnanhallitus korostaa, että hankkeen toimenpiteet tukevat kunnan elinvoimaa, matkailun kehittämistä sekä alueen kestävä hyödyntämistä.

Päätös

Jouko Savukoski esitti, että Savukosken kunta ei lähde hankkeeseen mukaan, koska on epävarmaa tuottaako se kunnalle konkreettista hyötyä. Lisäksi hankerahoitukseen esitetty tasajakomalli ei ole tasapuolinen.

Sinikka Leinonen, Sampo Ollila ja Marja-Liisa Kelloniemi kannattivat esitystä.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja tiedusteli onko kunnanhallitus yksimielinen Jouko Savukosken tekemästä esityksestä. Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Savukosken tekemän esityksen.

Jakelu

Itä-Lapin ky

Muutoksenhaku

Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen.